

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ

МЕСЕЧЕН ОБЗОР

12/2017

Министерство на финансите на Република България • дирекция „Икономическа и финансова политика“

ISSN 2367-5012

Основни теми:

- » Краткосрочна бизнес статистика
- » Пазар на труда
- » Инфлация
- » Външен сектор
- » Финансов сектор
- » Фискален сектор
- » Табл. Основни икономически индикатори

Акценти

Краткосрочната бизнес статистика отново показва разнопосочна динамика през ноември. Оборътът на промишлените предприятия ускори ръста си през месеца, докато продажбите на дребно, промишленото производство и индексът на строителната продукция забавиха темпа си на нарастване. В същото време, индикаторите за доверие на потребителите и общия бизнес климат се понижиха през декември.

Нивото на **регистрираната безработица** достигна 7.1% към декември, което бе с 0.9 пр.п. по-ниско в сравнение с края на предходната година, след като общият брой на безработните отчете съществено понижение на годишна база.

Месечната инфлация според ХИПЦ през декември бе 0.6%, формирана основно от поскъпването на пазарните услуги спрямо предходния месец. **Средногодишната инфлация през 2017 г.** бе 1.2%, като в края на годината темпът на инфлация слабо се забави до 1.8% на годишна база.

За януари-октомври 2017 г. излишъкът по **текущата сметка** достигна 2.7 млрд. евро, което бе 5.3% от прогнозния БВП. От началото на годината общото превишение на активите над пасивите по **финансовата сметка** достигна 6.6% от прогнозния БВП.

През ноември **кредитът за частния сектор** запази годишният си ръст от 4.2%. **Среднопретегленият лихвен процент по кредитите** на нефинансови предприятия се покачи с 46 б.т., а **среднопретегленият лихвен процент по срочните депозити** отбеляза спад с 3 б.т.

От началото на 2017 г. до края на месец ноември **излишъкът по консолидираната фискална програма** възлезе на 2.4 млрд. лв. (2.4% от прогнозния БВП). Положителното бюджетно салдо бе формирано от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 2.6% от БВП, докато при европейските средства бе отчетен минимален дефицит (0.2% от БВП). ■

КРАТКОСРОЧНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА

През ноември **оборотът на промишлените предприятия** (граф. 1) се повиши с 10.9% спрямо същия месец на предходната година в резултат на положителното развитие както при промишлените продажби за износ, така и при оборота за вътрешния пазар, които нараснаха съответно с 14.1% и 8.3%. *Производството на основни метали и производството на химически продукти* имаха най-голям принос за отчетения растеж при оборота за външния пазар, докато *производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и производството на метални изделия, без машини и оборудване* подкрепиха повишението на продажбите за вътрешния пазар.

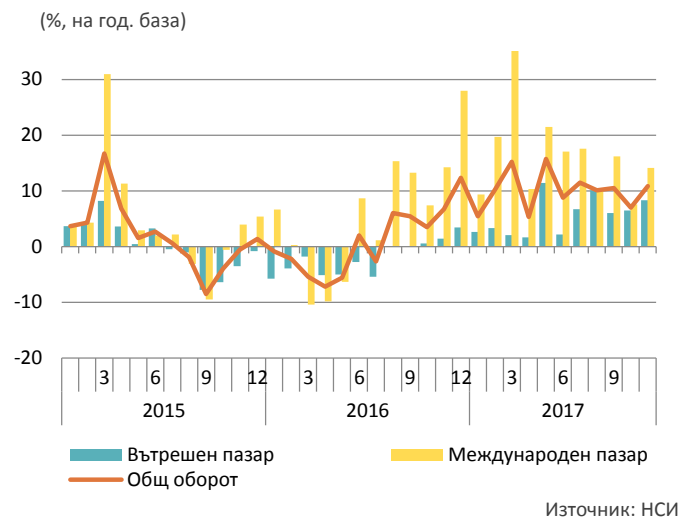
Същевременно, растежът при **промишленото производство** се забави до 1.7% на годишна база през ноември (4.4% през октомври). Забавянето се дължеше на по-слабото представяне на добивната и преработващата промишленост и особено на *производство на метални изделия, без машини и оборудване*.

Растежът на **индекса на строителната продукция** се забави до 7.9% на годишна база през ноември при годишен ръст от 12.2% през октомври (граф. 2). Както *сградното*, така и *гражданското строителство* имаха принос за отчетената динамика. *Сградното строителство* се повиши с 12.3% (17.7% през октомври), докато *гражданското строителство* нарасна с 2.8% (5.8% през октомври).

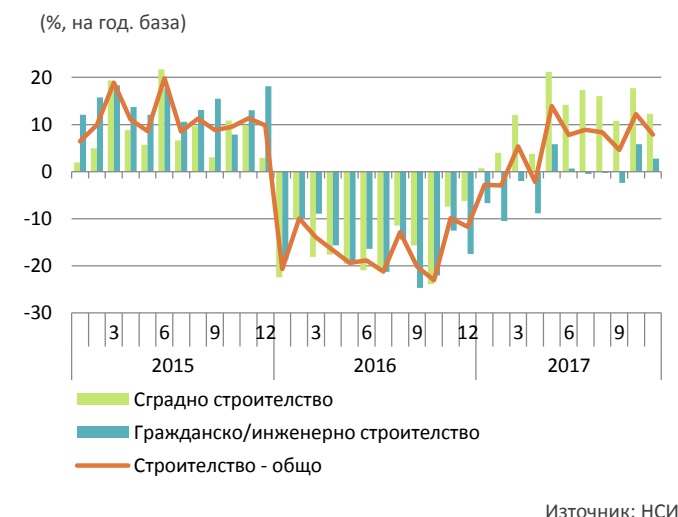
Търговията на дребно се повиши с 4.1% на годишна база през ноември. *Продажбите на дребно в специализирани магазини* отчетоха най-голямо повишение от 16.7%, следвани от *продажбите на битова техника, мебели и други стоки за бита* с ръст от 10.7%. *Търговията на дребно с автомобилни горива* продължи да се понижава, отчитайки спад от 13.2% спрямо ноември 2016.

През декември **общият индикатор за бизнес климата** се понижи с 1.6 пункта поради влошаване на оценките във всички сектори с изключение на търговията на дребно (граф. 3 и 4). Очакванията във всички сектори бяха по-резервирани в сравнение с ноември. Повиши се броят на анкетиранията в промишлеността, които посочват проблеми с недостатъчно

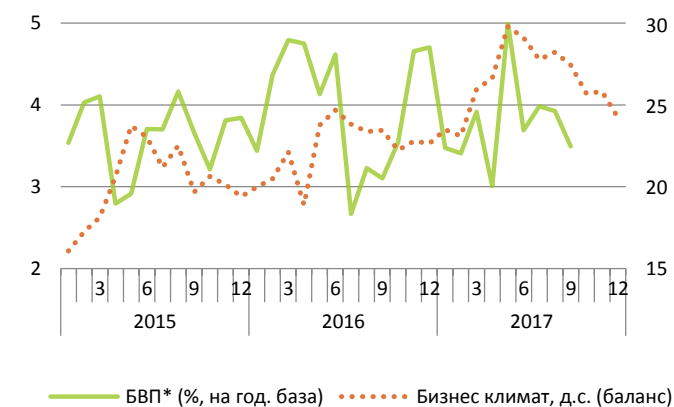
Граф. 1: Оборот в промишлеността

Граф. 2: Индекс на строителната продукция

Граф. 3: Бизнес климат и БВП

* Месечните данни за БВП са получени чрез метода Chow-Lin за разбивка на тримесечни данни.

Източник: НСИ, МФ

търсене. Търсенето на услуги също бе по-слабо. Анкетите в строителството отчетоха по-слаба активност и намаление на поръчките през последния месец.

През декември **индикаторът за доверието на потребителите** се понижи с 2.2 пункта поради влошаване на очакванията за финансовото състояние на домакинствата и икономическата ситуация в страната (граф. 5). Броят на анкетирания, които определят настоящата ситуация като благоприятна за спестявания или извършване на основни покупки, се понижи.

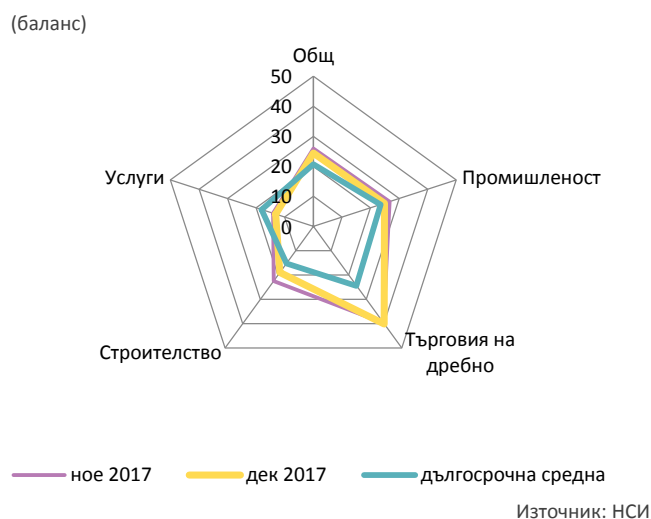
Индикаторът за проследяване на икономическия цикъл¹ бе във фаза на подем през четвъртото тримесечие (граф. 6), което предполага ускоряване на икономическия растеж. Всички секторни индикатори, съставляващи общия, също бяха във фаза на подем, като тези в промишлеността и услугите се преместиха близо да границата с фазата на свиване.

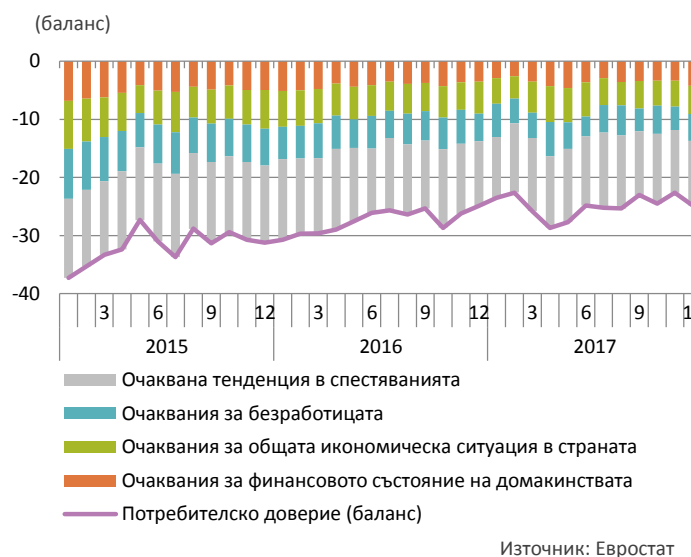
ПАЗАР НА ТРУДА

През декември **нивото на регистрираната безработица** слабо нарасна до 7.1%, но остана с 0.9 пр.п. пониско в сравнение с края на 2016 г. Това съответстваше на *очакванията на бизнеса за динамиката на заетостта три месеца по-рано*, които се влошиха във всички наблюдавани сектори от наблюденията на бизнес климата (граф. 7). Изходящият поток безработни през декември се понижи за трети пореден месец, повлиян от по-малкия брой на постъпилите на работа лица. Последните достигнаха най-ниската си стойност за цялата година от 12.7 хил. души, основно поради сезонно слабата активност в търсенето на труд на първичния трудов пазар. Независимо от последните развития, броят на безработните от 232.1 хил. души бе с 11.1% по-нисък спрямо декември 2016 г., а средногодишното равнище на безработица от 7.2% регистрира най-ниската си стойност за последните девет години.

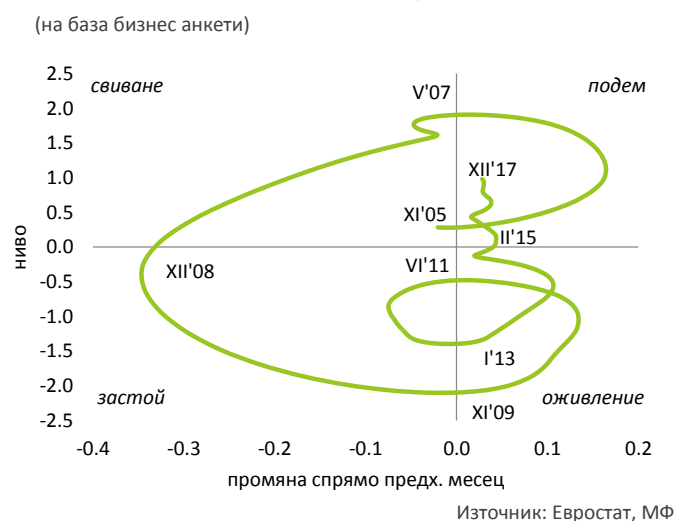
Граф. 4: Бизнес климат по сектори

Граф. 5: Доверие на потребителите и динамика по компоненти

Граф. 6: Индикатор за проследяване на икономическия цикъл

¹ Индикаторът за проследяване на икономическия цикъл илюстрира развитието на данните от анкетите за съответното тримесечие. За повече информация, моля вижте Gayer, C (2010) "Report: The Economic Climate Tracer – A tool to visualise the cyclical stance of the economy using survey data" and Gayer, C, J. Genet (2006) "Using Factor Models to Construct Composite Indicators from BCS Data"

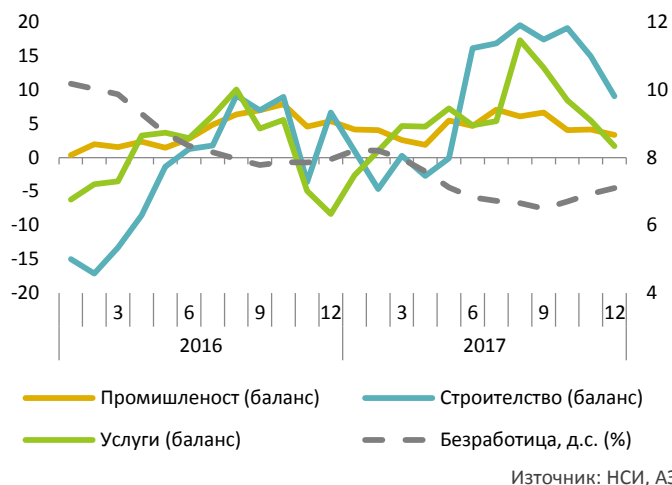
ИНФЛАЦИЯ

Хармонизираният индекс на потребителските цени отчете **инфлация** от 0.6% през декември 2017 г. спрямо предходния месец. Тя бе формирана в най-голяма степен от поскъпването на пазарните услуги с 2.7%². Сред тях с най-съществено повишение в цените се откриха билетите за международни полети – 32.4%, настаняване в курортни комплекси – 17.2% и комплексни услуги за туризъм и почивка – 7.6%, като приносят им за нарастването на общия индекс се оценява на 0.75 пр.п. Цените на транспортните горива също се повишиха – с 1.4% спрямо ноември, след като петролът продължи да поскъпва на международните пазари, макар и с по-бавен темп в сравнение с предходните месеци (граф. 8). При регулираните цени, повишение отчетоха водоснабдяване и канализационни услуги – съответно с 1.3% и 2.2%.

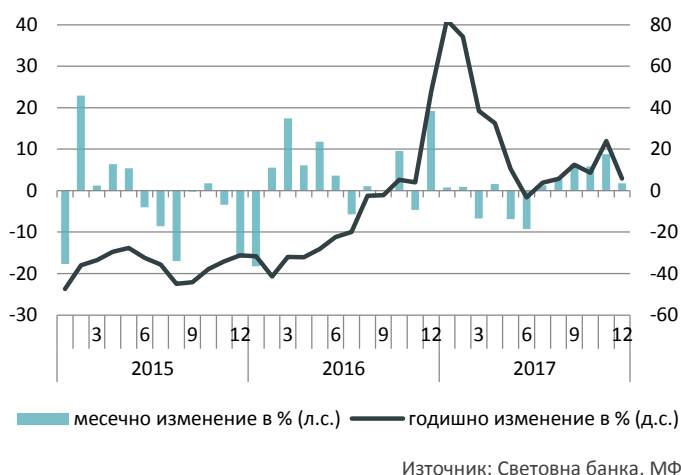
Инфлацията в края на годината слабо се забави до 1.8% на годишна база (граф. 9). Всички основни компоненти на ХИПЦ, с изключение на неенергийните нехранителни стоки, отчетоха поскъпване спрямо декември 2016 г. (табл. 1). Водещ положителен принос имаше групата хранителни продукти и безалкохолни напитки, поради отчетеното през годината поскъпване на преработените храни и най-вече на мляко, млечни продукти и яйца и масла и мазнини. По-съществено нарастване имаха и цените на енергийните стоки и пазарните услуги, като при последните ускорение бе наблюдавано едва през последното тримесечие на годината. По-осезаемо повишение на годишна база при позициите с административни цени имаше при топлоенергия (23.1%), централно газоснабдяване (19.2%), канализационни услуги (8.9%) и водоснабдяване (5.8%). Единствено неенергийните нехранителни стоки продължиха да отчитат поевтиняване, като то се дължи най-вече на продължаващ спад в цените на употребяваните автомобили и в по-малка степен на други стоки с дълготраен характер – предимно от внос.

Средногодишната инфлация през 2017 г. възлезе на 1.2%, след като бе отрицателна в периода 2014–2016 г.

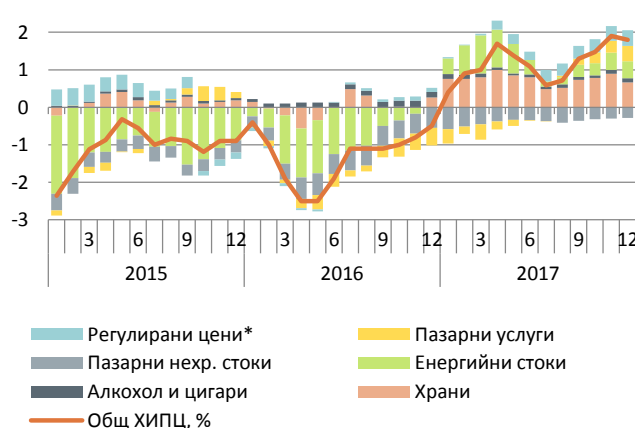
Граф. 7: Очаквания за заетостта по икономически сектори (три месеца по-рано) и регистрирана безработица

Граф. 8: Международни цени на петрола сорт Брент в евро

Граф. 9: Приноси по основни компоненти на ХИПЦ (пр.п., на год. база)

*Индексът на регулираните цени се изчислява чрез претегляне на съответните елементарни агрегати.

² Изменението на позициите с регулирани цени е изключено.

Табл. 1: Годишно изменение в цените по основни компоненти на ХИПЦ и принос за годишния темп на инфлация в края на 2017 г.

Основни групи	Изменение (%)	Принос (пр.п.)
Общ ХИПЦ	1.8	
Общ ХИПЦ без административни цени	1.6	1.32
Храни и безалкохолни напитки	3.1	0.66
Алкохолни напитки и цигари	1.4	0.11
Енергийни стоки	6.9	0.45
Неенергийни нехранителни стоки	-1.3	-0.28
Услуги	1.6	0.41
Административни цени ³	2.6	0.42
Базисна инфлация ⁴	1.0	0.83

ВЪНШЕН СЕКТОР

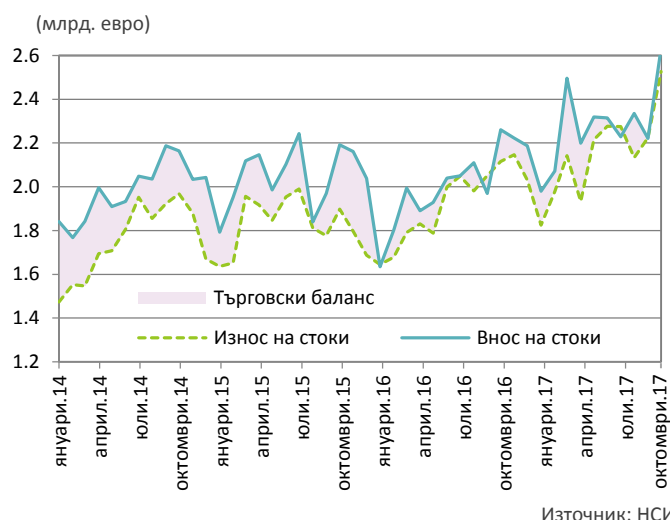
През януари-октомври 2017 г. излишъкът по **текущата сметка** нарасна в номинално изражение с 0.4% и достигна 2.7 млрд. евро, което бе 5.3% от прогнозния БВП спрямо 5.6% от БВП през 2016 г.

През октомври износът на стоки се повиши с 13.6% спрямо предходния месец, но бе изпреварен от ръста на вноса (18.5%), което доведе до влошаване на *търговския баланс* (граф. 10). През месеца, стоковият дефицит възлезе на 106.3 млн. евро. Износът на услуги се понижи с 32.3% през октомври спрямо предходния месец, като *транспортните и туристическите услуги* имаха основен принос за отрицателната динамика. Спадът не бе компенсиран от нарастването на *други услуги предлагани на нерезиденти* с 23.5%. *Излишъкът по статия услуги* намаля с 51.1% през месеца и достигна 181.1 млн. евро.

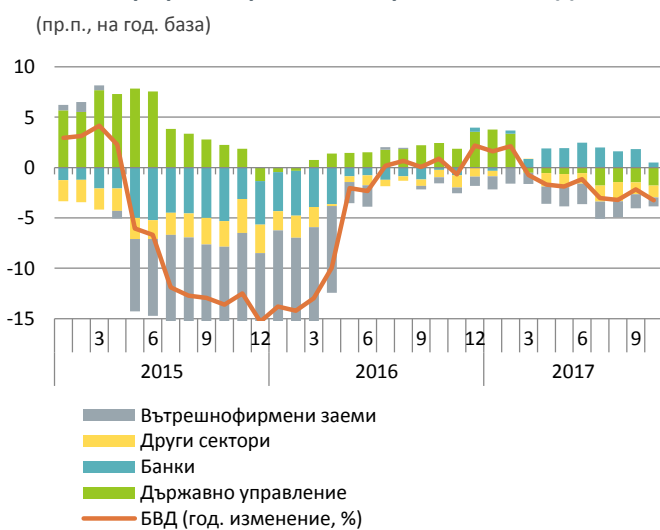
Балансът на първичния доход премина в излишък от 27.6 млн. евро през октомври като изплатеният към нерезиденти инвестиционен доход се понижи наполовина спрямо предходния месец. Същевременно *излишъкът по вторичния доход* леко се понижи, главно поради по-ниските трансфери от ЕС към сектор „Държавно управление“.

През октомври се наблюдаваше значително движение по **финансовата сметка**. Основната причина бе повишението на отрицателния лихвен процент по

Граф. 10: Динамика на външната търговия

Граф. 11: Приноси към растежа на БВД

³ Индексът на регулираните цени се изчислява чрез претегляне на съответните елементарни агрегати.

⁴ От общия индекс са изключени непреработените храни и енергийните стоки.

свръхрезервите на банките държани в БНБ. В резултат на това финансовите институции увеличиха чуждестранните си активи във валута и депозити с 1.6 млрд. евро и дългосрочните дългови ценни книжа с 535 млн. евро. От началото на годината общото превишение на активите над пасивите по финансовата сметка достигна 6.6% от прогнозния БВП.

Брутният външен дълг достигна 32.5 млрд. евро през октомври, понижавайки се както на месечна, така и на годишна база (граф. 11). Задлъжнялостта представляваше 63.8% от БВП, от които дългът на „Държавно управление“ представляваше 11.6% от БВП, на банковия сектор – 7.9%, небанковия частен сектор – 20.6% и вътрешнофирмено кредитиране – 23.8% от БВП. **Нетният външен дълг** намалѐ със 166 млн. евро спрямо септември 2017 г. Спадът отрази силното нарастване на чуждестранните активи на търговските банки, както и на депозитите на нефинансовия сектор в чужбина.

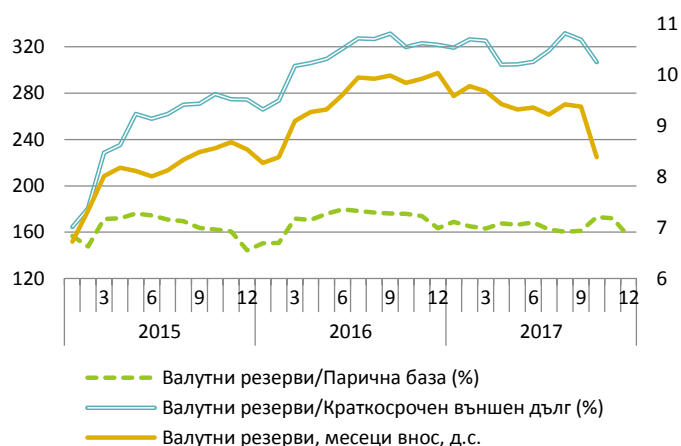

ФИНАНСОВ СЕКТОР

Международните валутни резерви нараснаха през декември с 6.6% на месечна база и възлязоха на 23.7 млрд. евро. Това се дължеше основно на увеличението на банковите резерви с 34.5% спрямо месец по-рано, което би могло да се дължи на попълване на изискванията за минимални резерви в края на периода на поддържане. Част от увеличението също така би могло да бъде обвързано и с по-високите изисквания за провизии в контекста на новите правила на МСФО 9, които влизат в сила в началото на 2018 г. Депозитът на правителството в БНБ отбеляза намаление от 13.8% на месечна база, поради трансфери към първостепенните разпоредители с бюджетни кредити през месеца. Въпреки значителното нарастване през декември, международните резерви се свиха с 1% на годишна база. Отрицателен принос за това имаха банковите резерви и правителственият депозит. Те регистрираха намаление, съответно от 3.8% и 12.2%, което обаче не беше компенсирано от увеличението при парите в обращение с 11% на годишна база (граф. 12).

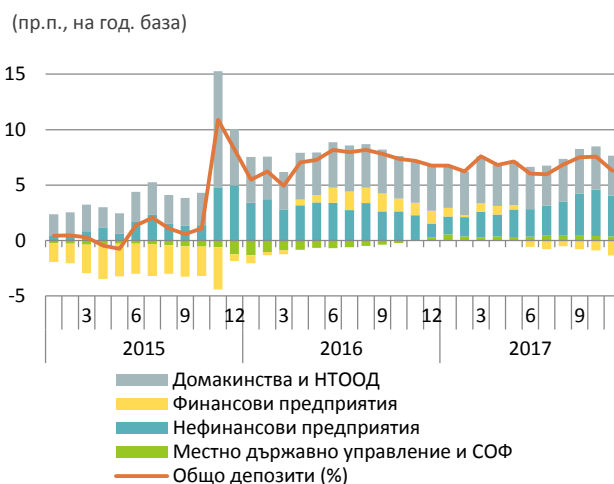
Годишният темп на нарастване на **кредита за частния сектор** през ноември остана непроменен от предходния месец на 4.2% (граф. 15). Кредитът за

Граф. 12: Ключови отношения за валутния борд

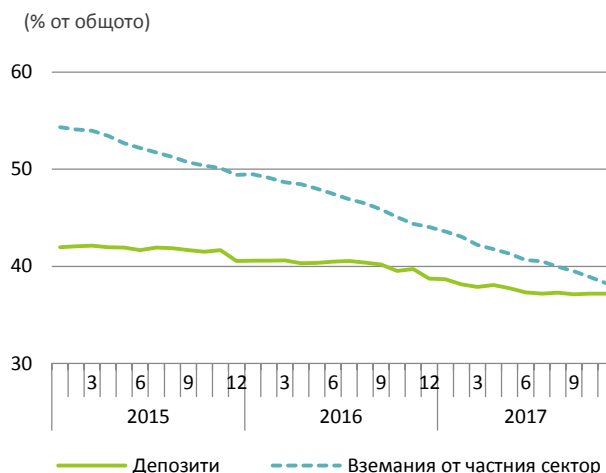
Източник: БНБ, МФ

Граф. 13: Приноси към растежа на депозитите, вкл. в МЗ по сектори

Източник: БНБ

Граф. 14: Дял на депозитите и вземания от частния сектор във валута

Източник: БНБ

нефинансовите предприятия се забави до 1.3% на годишна база при 1.5% през октомври, докато кредитът за домакинствата продължи да се ускорява до 6.4%, при 6.3% месец по-рано. Ипотечните и потребителски кредити ускориха годишното си нарастване, съответно до 6.8% и 6.7%, докато ръстът на „други кредити“ бе 24%, при 30% през октомври. Лошите и реструктурирани кредити продължиха да намаляват през ноември, като регистрираха спад от 14.6% на годишна база. Делът им в общите кредити за нефинансови предприятия и домакинства възлезе на 13.6%, при 16.4% година по-рано.

Среднопотегленият лихвен процент по кредити за нефинансови предприятия се повиши с 46 б.т. през ноември, като нарастване имаше при претеглените лихвени проценти по основните видове валути (Табл. 2). Месечният обем на новоотпуснатите корпоративни кредити бе с 21.5% по-малко спрямо месец по-рано. Среднопотегленият лихвен процент по потребителските кредити, също се повиши (с 11 б.т.), докато този по жилищните кредити намаля със 7 б.т. спрямо октомври.

Претегленият лихвен процент по срочни депозити отчете спад с 3 б.т. в края на ноември, като този по депозитите деноминирани в евро и щатски долари намаля съответно с 10 и 8 б.т. По вид държател, приносът беше основно по линия на срочните депозити на нефинансови предприятия, чиято претеглена цена намаля с 4 б.т. Средната цена на новите срочни депозити на домакинства се понижи с 1 б.т. през ноември. Общият обем новопривлечени през ноември депозити достигна 1 млрд. лв., което бе с 6.6% по-малко в сравнение с година по-рано. (табл. 4).

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

От началото на 2017 г. до края на месец ноември **излишъкът по консолидираната фискална програма** възлезе на 2.4 млрд. лв. (2.4% от прогнозния БВП). Положителното бюджетно салдо бе формирано от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 2.6% от БВП, докато при европейските средства бе отчетен минимален дефицит (0.2% от БВП).

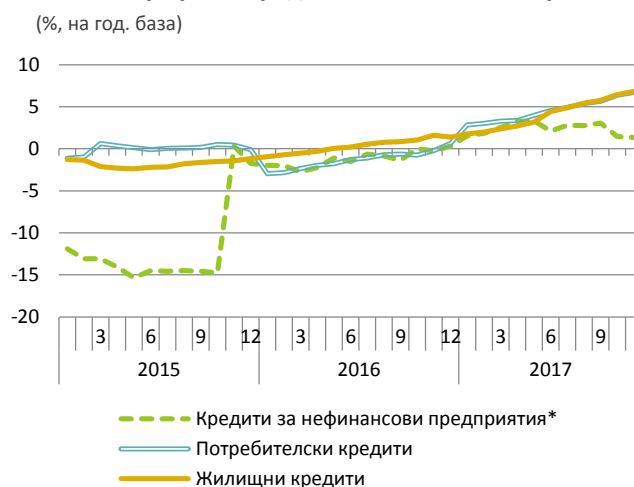
Общо приходите и помощите в края на ноември възлязоха на 31.9 млрд. лв., като нивото им се пови-

Табл. 2: Среднопотегления лихвени проценти по нови кредити за нефинансови предприятия и домакинства, %

	ноември 2016	октомври 2017	ноември 2017
Нефинансови предприятия	4.38	2.92	3.38
Потребителски кредити	8.71	7.99	8.09
Жилищни кредити	4.61	3.89	3.82

Източник: БНБ, МФ

Граф. 15: Кредит към частния сектор

* При тази категория кредити драстичният спад от ноември 2014 г. се дължи на статистическия ефект от изключването на КТБ като отчетна единица от данните по парична статистика на сектор „Други парично-финансови институции“.

Източник: БНБ, МФ

Табл. 3: Годишен процент на разходите (ГПР)*

	ноември 2016	октомври 2017	ноември 2017
Потребителски кредити	10.95	10.30	10.45
Жилищни кредити	5.04	4.32	4.22

* Годишен процент на разходите по нов бизнес по кредити за сектор Домакинства по оригинален матуридет. ГПР за потребителски и жилищни кредити са претеглени по валута и срочност.

Източник: БНБ, МФ

Табл. 4: Среднопотегления лихвени проценти по нови срочни депозити на нефинансови предприятия и домакинства, %

	ноември 2016	октомври 2017	ноември 2017
лева	0.49	0.21	0.22
евро	0.41	0.30	0.20
щатски долари	0.42	0.44	0.36

Източник: БНБ, МФ

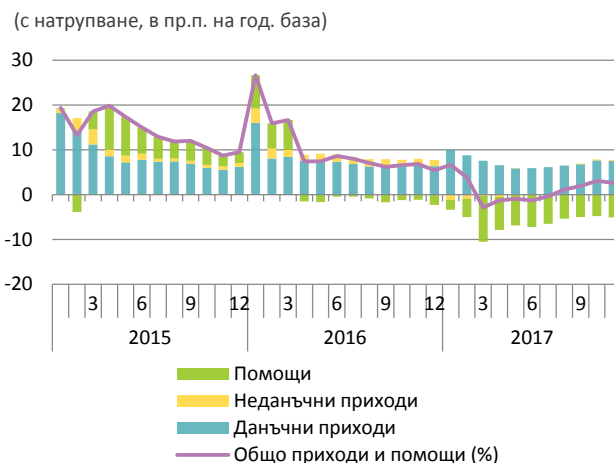
ши с 2.6% спрямо същия период на 2016 г. Спадът при помощите, който започна през април 2016 г., продължи и през ноември, като достигна 55.8% на годишна база с натрупване от началото на годината. За сметка на тях, по-високите с 9.6% данъчни постъпления компенсират негативния принос на средствата от фондовете на ЕС. Растежът на данъчните постъпления се дължеше в най-голяма степен на ръста при социално и здравноосигурителните вноски (14.4% на годишна база), както и на по-високите с 6.8% косвени данъци. За последното в най-голяма степен допринесе нарастването на касовите постъпления от ДДС и акцизи, съответно с 8.3% и 4% спрямо ноември 2016 г. Приходите от преки данъци за разглеждания период се повишиха с 11.1% (граф. 16).

Общите правителствени разходи нараснаха с 6.9% на годишна база до 29.5 млрд. лв. Основен принос за растежа им имаха по-високите плащания за персонал (с ръст от 25.5% спрямо година по-рано), социалните разходи и стипендии (4.3%) и субсидиите (24.4%). Спад бе отчетен при плащанията за текуща издръжка (13.2%) и капиталовите разходи, включително нетния прираст на държавния резерв (3.3%) (граф. 17).

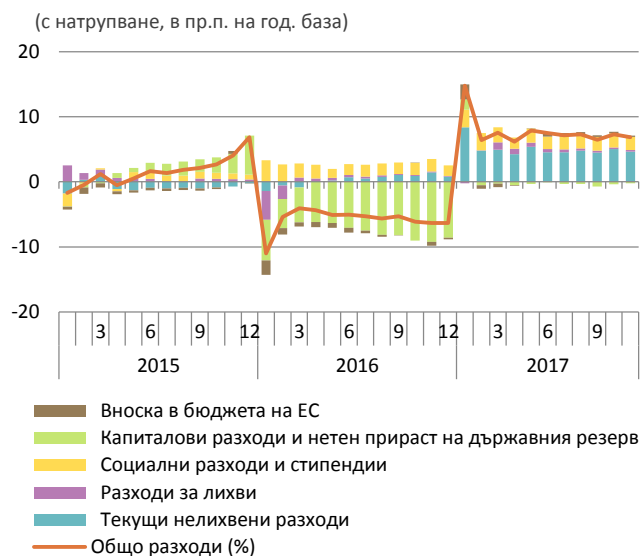
Фискалният резерв в края на ноември възлезе на 11.9 млрд. лв. (12% от прогнозния БВП), в т.ч. 11.3 млрд. лв. средства на депозити в БНБ и други банки и 0.6 млрд. лв. вземания от фондовете на ЕС за сертифицирани разходи и др. В сравнение със същия период на миналата година резервът намалю с 16.8%.

Размерът на **държавния дълг**, вкл. държавногарантирания, в края на ноември се запази почти непроменен спрямо нивото си от предходния месец в размер на 25.5 млрд. лв. или 25.6% от прогнозния БВП, при 28.4% от БВП година по-рано. Външният и вътрешният дълг възлязоха съответно на 16.9% и 6.7% от БВП, при 20.6% и 7.3% от БВП година по-рано. Съотношението на държавногарантирания дълг към БВП в края на ноември бе 2%, при 0.6% година по-рано.

Граф. 16: Приноси за растежа на общите приходи и помощи

Граф. 17: Приноси за растежа на общите разходи

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ИНДИКАТОРИ

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни							
		2015	2016	2017	I'17	II'17	III'17	IV'17	06'17	07'17	08'17	09'17	10'17	11'17	12'17	
— Брутен вътрешен продукт¹																
БВП	растеж, %	3.6	3.9	-	3.6	3.9	3.8	-	-	-	-	-	-	-	-	
Потребление	растеж, %	3.8	3.3	-	4.2	4.7	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Брутообразуване в основен капитал	растеж, %	2.7	-6.6	-	2.4	4.0	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Износ	растеж, %	5.7	8.1	-	6.1	3.6	4.6	-	-	-	-	-	-	-	-	
Внос	растеж, %	5.4	4.5	-	9.1	6.2	5.4	-	-	-	-	-	-	-	-	
Селско стопанство	растеж, %	-6.8	5.3	-	-0.1	0.0	-1.5	-	-	-	-	-	-	-	-	
Индустрия	растеж, %	4.2	4.0	-	3.7	4.1	3.5	-	-	-	-	-	-	-	-	
Услуги	растеж, %	3.3	3.1	-	5.4	4.3	3.6	-	-	-	-	-	-	-	-	
Корективи	растеж, %	7.5	7.2	-	-4.0	2.7	9.0	-	-	-	-	-	-	-	-	
— Краткосрочна бизнес статистика²																
Промислено производство	растеж, %	2.9	2.7	-	3.9	4.8	3.5	-	3.3	4.6	4.1	1.9	4.4	1.7	-	
Оборот в промишлеността	растеж, %	1.7	1.0	-	10.3	9.9	10.7	-	8.8	11.5	10.1	10.5	7.0	10.9	-	
Оборот в търговията на дребно	растеж, %	11.8	3.9	-	4.7	3.4	2.5	-	2.7	2.3	3.2	2.0	3.8	4.1	-	
Строителна продукция	растеж, %	11.2	-16.7	-	0.1	6.4	7.3	-	7.8	8.9	8.3	4.6	12.2	7.9	-	
Общ бизнес климат	баланс	20.3	22.5	26.6	24.3	28.7	28.0	25.4	29.3	27.9	28.4	27.6	25.8	26.0	24.4	
Промисленост	баланс	22.9	23.5	26.9	26.5	27.7	27.8	25.7	27.3	28.6	26.4	28.3	25.5	26.7	24.8	
Търговия на дребно	баланс	27.6	33.6	37.9	32.1	39.4	40.6	39.5	41.7	38.8	43.3	39.8	38.7	39.7	40.1	
Строителство	баланс	15.2	17.9	24.6	19.0	29.1	27.9	22.2	31.5	28.3	28.6	26.8	25.2	22.5	19.0	
Услуги	баланс	12.7	13.8	16.7	17.4	19.6	15.8	13.8	18.7	15.4	17.3	14.8	14.2	14.1	13.2	
— Пазар на труда																
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	54.1	53.3	-	53.7	55.8	56.5	-	-	-	-	-	-	-	-	
Коеф. на заетост (15+)	%	49.1	49.3	-	50.0	52.2	53.2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Заетост (СНС)	растеж, %	0.4	0.5	-	1.2	0.9	2.7	-	-	-	-	-	-	-	-	
Безработица (НРС)	%	9.1	7.6	-	6.9	6.3	5.8	-	-	-	-	-	-	-	-	
Безработица (АЗ)	%	10.1	8.7	7.2	8.1	7.2	6.6	6.9	6.8	6.7	6.7	6.5	6.7	6.9	7.1	
Номинална работна заплата	растеж, %	6.8	8.0	-	9.1	9.9	10.1	-	9.7	9.7	9.2	11.5	-	-	-	
Реална работна заплата ³	растеж, %	8.0	9.5	-	8.3	8.4	9.2	-	8.5	9.1	8.4	10.1	-	-	-	
Производителност на труда (БВП на зает)	растеж, %	3.3	3.4	-	2.4	2.9	1.1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Реални разходи на единица труд (БВП)	растеж, %	0.1	0.1	-	3.1	1.6	5.8	-	-	-	-	-	-	-	-	
Номинални разходи на единица труд (БВП)	%	2.3	2.3	-	2.6	4.1	7.5	-	-	-	-	-	-	-	-	
— Инфлация																
Индекс на потребителските цени	растеж, %	-0.1	-0.8	2.1	1.7	2.3	1.6	2.7	1.9	1.3	1.4	2.1	2.5	3.0	2.8	
Хармонизиран индекс на потребителски цени	растеж, %	-1.1	-1.3	1.2	0.8	1.4	0.9	1.7	1.1	0.6	0.7	1.3	1.5	1.9	1.8	
Цени на производител на вътрешния пазар	растеж, %	-1.6	-2.9	-	2.3	3.4	5.7	-	2.7	5.3	5.9	6.0	5.5	5.8	-	
Цени на производител на международния пазар	растеж, %	-2.4	-3.5	-	9.6	5.6	4.8	-	3.7	3.5	5.5	5.3	5.8	5.6	-	
— Консолидиран бюджет (с натрупване)																
Приходи и помощи	млн. лв.	32 200	33 953	-	8 838	17 483	26 152	-	17 482	20 478	23 285	26 151	29 167	31 903	-	
Общо разходи	млн. лв.	34 685	32 481	-	7 781	15 737	23 732	-	15 735	18 506	21 133	23 731	26 673	29 518	-	
Вноски в бюджета на ЕС	млн. лв.	946	859	-	214	488	677	-	488	560	607	677	746	816	-	
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. лв.	-2 485	1 473	-	1 058	1 746	2 420	-	1 747	1 972	2 151	2 421	2 493	2 386	-	
	% от БВП	-2.8	1.6	-	1.1	1.8	2.4	-	1.8	2.0	2.2	2.4	2.5	2.4	-	
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. лв.	23 300	27 424	-	26 886	27 212	25 479	-	27 212	25 492	25 457	25 479	25 539	25 518	-	
	% от БВП	26.3	29.1	-	27.0	27.3	25.6	-	27.3	25.6	25.6	25.6	25.6	25.6	-	
Фискален резерв	млн. лв.	7 873	12 883	-	12 574	13 174	11 867	-	13 174	11 698	11 632	11 867	12 013	11 916	-	
	растеж, %	9.1	63.6	-	6.0	-6.8	-16.9	-	-6.8	-19.3	-19.8	-16.9	-15.9	-16.8	-	

		Годишни данни			Тримесечни данни				Месечни данни						
		2015	2016	2017	I'17	II'17	III'17	IV'17	06'17	07'17	08'17	09'17	10'17	11'17	12'17
— Финансов сектор															
Международни резерви	млн. евро	20 285	23 899	23 662	24 044	23 970	24 551	23 662	23 970	23 729	24 444	24 551	22 230	22 198	23 662
Покритие на паричната база	%	144.3	163.4	156.4	163.0	168.4	161.2	156.4	168.4	162.4	160.3	161.2	173.2	172.0	156.4
Покритие на вноса	месеци	8.5	10.0	-	9.7	9.4	9.4	-	9.4	9.2	9.4	9.4	8.4	-	-
Покритие на краткосрочния външен дълг	%	257.5	298.1	-	302.6	307.1	326.0	-	307.1	316.8	331.7	326.0	306.8	-	-
Паричен агрегат М1	растеж, %	15.6	13.5	-	17.7	15.2	16.3	-	15.2	14.6	16.2	16.3	16.2	15.0	-
Паричен агрегат М3	растеж, %	8.8	7.6	-	8.5	7.0	8.2	-	7.0	6.9	7.7	8.2	8.2	7.0	-
Депозити	растеж, %	8.2	6.7	-	7.6	6.0	7.5	-	6.0	6.0	6.8	7.5	7.6	6.3	-
Кредит към частния сектор	растеж, %	-1.2	1.5	-	3.8	4.2	4.9	-	4.2	4.5	4.6	4.9	4.2	4.2	-
Кредит към нефинансовите предприятия	растеж, %	-1.7	0.3	-	2.5	2.1	3.1	-	2.1	2.8	2.8	3.1	1.5	1.3	-
Кредит за домакинствата	растеж, %	-1.3	2.0	-	4.7	6.0	5.9	-	6.0	5.5	5.7	5.9	6.3	6.4	-
Лихвен процент по кредити ⁴	%	7.0	5.8	-	5.3	4.7	4.4	-	4.6	4.3	4.4	4.4	3.9	4.3	-
Лихвен процент по депозити ⁵	%	1.3	0.8	-	0.5	0.4	0.4	-	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2	-
Валутен курс BGN/USD	кр. пер.	1.79	1.86	1.63	1.83	1.71	1.66	1.63	1.71	1.67	1.65	1.66	1.68	1.65	1.63
	ср. пер.	1.76	1.77	1.74	1.84	1.74	1.64	1.66	1.74	1.70	1.66	1.64	1.66	1.67	1.65
— Брутен външен дълг															
Брутен външен дълг	% от БВП	75.0	73.1	-	65.8	66.1	64.6	-	66.1	64.7	64.3	64.4	63.8	-	-
Краткосрочен външен дълг	% от БВД	23.1	23.1	-	22.0	23.2	22.8	-	23.2	22.7	22.5	23.0	22.3	-	-
Вътрешнофирмени заеми	% от БВД	37.2	36.1	-	36.5	35.8	36.6	-	35.8	36.6	36.9	36.8	37.3	-	-
— Платежен баланс⁶															
Текуща сметка	млн. евро	-61	1 989	-	-74	502	2 162	-	429	1 068	729	411	146	-	-
Текуща сметка, плъзгаща се база	% от БВП	-0.1	4.2	-	4.5	4.0	4.9	-	3.8	4.5	4.8	4.8	5.0	-	-
Търговски баланс	млн. евро	-2 622	-1 845	-	-714	-522	-234	-	-38	46	-202	2	-106	-	-
Търговски баланс, плъзгаща се база	% от БВП	-5.8	-3.9	-	-2.7	-3.3	-3.6	-	-2.8	-2.7	-2.9	-3.0	-2.9	-	-
Износ, f.o.b.	млн. евро	21 919	22 556	-	5 948	6 427	6 718	-	2 276	2 275	2 134	2 223	2 526	-	-
	растеж, %	4.2	2.9	-	16.4	14.4	10.5	-	13.9	11.0	7.7	8.4	19.4	-	-
Внос, f.o.b.	млн. евро	18 678	24 400	-	6 662	6 949	6 952	-	2 314	2 229	2 336	2 221	2 633	-	-
	растеж, %	-21.5	30.6	-	22.7	18.6	13.4	-	13.5	8.7	10.7	12.7	16.4	-	-
Капиталова сметка	млн. евро	1 422	1 067	-	113	79	134	-	38	80	47	17	40	-	-
Финансова сметка	млн. евро	-1 076	-764	-	-542	-23	1 254	-	-259	1 020	101	235	2 334	-	-
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. евро	-2 388	-764	-	-192	-162	-215	-	-173	2	-154	76	-78	-	-
Нетни портфейлни инвестиции	млн. евро	44	2 198	-	-29	348	-187	-	109	-369	12	163	506	-	-
Други нетни инвестиции	млн. евро	-4 510	1 523	-	46	-11	238	-	-363	205	-59	109	1 461	-	-
Промяна в международните резерви на БНБ	млн. евро	3 730	3 467	-	77	96	597	-	381	-209	681	126	-2 339	-	-

Забележка: Всички изменения на индикаторите, посочени в таблицата като растеж в %, са на база съответния период на предходната година.

За изчисление на съотношенията към БВП са използвани отчетни данни за БВП по текущи цени за 2014 г. - 83 634.3 млн. лв., за 2015 г. - 88 571.3 млн. лв. и за 2016 г. - 94 129.9 млн. лв., както и прогнозни данни на МФ за 2017 г. - 99 623.9 млн. лв.;

1. Растежи при съпоставими цени от 2010 г., неизгладени данни;

2. Неизгладени данни;

3. Дефлирани с ХИПЦ;

4. Лихвен процент по новоотпуснати кредити за домакинства, НТООД и нефинансови предприятия - среднопретеглен по вид, валута и срочност;

5. Лихвен процент по новопривлечени срочни депозити на домакинства, НТООД и нефинансови предприятия - среднопретеглен по вид, валута и срочност;

6. Аналитично представяне, в съответствие с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция.

В текущия Месечен обзор на българската икономика са използвани статистически данни, публикувани до 15 януари 2018 г. Информацията в това издание може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-5012

© Министерство на финансите, 2017 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg